

Hälsöhögskolan, ett hus som väl bär sina 50 år!

Landstinget i Jönköpings län beslutade vid sammanträde den 9 oktober 1963 att inrätta en central yrkesskola för vårdutbildning med Jönköpings läns landsting som huvudman. Som underlag för beslutet anlätades arkitekt Roland Voldemar Härm, Stockholm-Vällingby, med uppgift att ta fram planeringsunderlag och ritningar. För att erhålla statsbidrag för byggnation och drift av verksamheten krävdes beslut från Kungliga skolöverstyrelsen. Ett sådant beslut om inrättande av en central yrkesskola för vården i Jönköping med Jönköpings läns landsting som huvudman fattades 12 april 1965. Arbetet med projektering kunde fullföljas och byggnation påbörjas. Byggnaden uppfördes mellan juni 1966 och juli 1968.

Utbildningar som vid tillfället bedrevs i Jönköping var bland annat utbildning för sjukvårdsbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor (startas av landstinget 1897 med två elever) och arbetsterapeuter (startade 1961), lokaliserade till olika delar av staden. Avsikten var nu att skapa en organisatoriskt sammanhållen skola för vården i Jönköping.

För skolans lokalisering inköptes ett markområde om ca 6000 kvm av Munksjö AB i Jönköping (nuvarande Hälsöhögskolan, kvarteret Lappen). Lokaler planerades för att rymma en omfattande utökning av befintliga vårdutbildningar men även ett antal nya sådana baserade på olika nationella och lokala rekryterings- och utbildningsbehov. Undervisningslokaler och framför allt laborationssalar planerades motsvarande de som fanns på ett sjukhus. I samband med att byggnaden invigdes våren 1969 togs en broschyr fram där man angav följande *"Den här skolan är gjord så att man inte behöver lära om när man kommer ut"*. Ett uttryck som väl speglar dåtidens syn på kunskap.

Skolans läge (närheten till dåvarande sjukhus, Västra klinikerna) och innehållsmässiga utformning medförde att byggnaden även kunde nyttjas som ett beredskapssjukhus vid en eventuell krissituation (turligt nog har detta ej behövt ske), vilket fortfarande kan noteras i korridorers och dörrars bredd. För transporter mellan Hälsöhögskolan och Västra klinikerna byggdes en kulvert. Kulverten finns inte kvar och Hälsöhögskolan upphörde att vara ett beredskapssjukhus på 80-talet.

Byggnaden med 11 våningar varav två under jord, uppfördes och stod färdig att tas i bruk höstterminen 1968. All befintlig vårdutbildning flyttade in i huset tillsammans med att ett antal nya utbildningar startade.

Byggnaden har under åren genomgått åtskilliga renoveringar och ombyggnader i syfte att tillgodose verksamhetens förändrade behov i form av studentgrupper i varierande storlek, nya pedagogiska arbetsformer, behov av uppdaterade laboratorielokaler, lokaler för forskningsaktiviteter, m.m. För närvarande pågår ombyggnad för att utöka lokaler och samla verksamheten för ortopedingenjörer, röntgensjuksköterskor och tandhygienister.

Fastigheten ägdes av Landstinget i Jönköpings län med Landstingsfastigheter som driftansvarig fram till 2005 då den köptes av Högskolefastigheter i Jönköping AB (HÖFAB).

Verksamhet/organisation i korthet

1968 - 2001

Centrala vårddyrkesskolan bedrev gymnasial och eftergymnasial vårddyrkesutbildning. I samband med gymnasiereformen 1971 bytte Centrala vårddyrkesskolan namn till Munksjöskolan, fortsatt med samma utbildningsverksamhet. Högskolereformen 1977 innebar att åtta eftergymnasiala utbildningar överfördes till högskolesektorn som linjer; arbetsterapeutlinjen, laboratorieassistentlinjen, medicinska assistentlinjen variant röntgen, sjuksköterskelinjen, oftalmologassistentlinjen, operationsassistentlinjen, sociala servicelinjen och tandhygienistlinjen.

År 1982 – 83 sammanfördes de åtta linjerna till fem: hälso- och sjukvårdslinjen för utbildning av sjuksköterskor med fem olika inriktningar, laboratorieassistentlinjen, rehabiliteringslinjen, sociala omsorgslinjen (tidigare sociala servicelinjen) samt tandhygienistlinjen. Därutöver fanns ett antal påbyggnadslinjer. De tidigare eftergymnasiala ortopedtekniska utbildningarna inrättades år 1983 även som högskoleutbildning med en ortopedteknisk linje med två inriktningar; ortopedtekniker och ortopedingenjör, landets enda utbildning av detta slag. Den förstnämnda inriktningen lades ner 1993.

År 1987 fick högskoledelen namnet Hälsöhögskolan medan gymnasieutbildningen behöll namnet Munksjöskolan. Verksamheten delades alltså och respektive del leddes av var sin rektor. Gymnasieskolans administration och delar av utbildningen flyttade till andra lokaler. (I fortsättningen kommer den gymnasiala delen ej att beröras.)

I samband med högskolereformen 1993 byttes linjeorganisationen till utbildningsprogram och ett omfattande arbete skedde för att i högre grad anpassa utbildningarna till högskolemässigt synsätt. År 1999 får Hälsöhögskolan rätt att ge socionomexamen, den första utanför universiteten och år 2002 fick Hälsöhögskolan sin första magisterexamensrätt i socialt arbete. Under 1980 – 90-talet var Hälsöhögskolan en av landets största vårdutbildningsinstitutioner räknat i antal helårsstudenter.

År 1992 blev institutet för gerontologi en del av Hälsöhögskolan. De professorer som fanns på institutet (adjungerade vid andra universitet) kunde inte erhålla professorstitel då landstinget enligt lag ej hade rätt att anställa professorer. Först 2002 då Hälsöhögskolan blev en del av Högskolan i Jönköping gavs denna möjlighet.

2002

Januari 2002 blev Hälsöhögskolan ett fjärde utbildningsbolag vid Högskolan i Jönköping med Stiftelsehögskolan i Jönköping som huvudman. Hälsöhögskolan fick egen bolagsstyrelse och sin första verkställande direktör. Som en del av Stiftelsehögskolan erhöll Hälsöhögskolan rätten att anställa professorer. I samband med att Högskolan i Jönköping 2004 fick utvidgad doktorsexamensrätt till hela det så kallade humanistiskt-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet kunde forskarutbildning starta vid Hälsöhögskolan i egen regi.

Under 2000-talet har utbildningsprogrammen genomgått stora förändringar för att svara mot hälso-och sjukvårdens förändrade behov och innehåll. Nya program har startat på såväl grund som avancerad nivå.

Rektorer/Verkställande direktörer

Centrala vårduktesskolan/Munksjösolan/Hälsöhögskolan

Kurt Johansson var rektor för såväl gymnasie- som högskoledelarna fram till skolans delning 1987. För gymnasiedelen blev Elisabeth Lindberg rektor medan Kurt Johansson behöll ansvaret för högskoledelen fram till hans avgång 1989.

Rektorer

Kurt Johansson, 1968 – 89

Ulla-Britt Carmnes, 1989 – 95

Anita Helmbring, tf. 1995 – 96

Lars Cernerud, 1996 – 2000

Stig Berg, tf. 2000 – 01

Verkställande direktörer

Birgitta Lundgren-Lindquist, 2002- 2007

Gerd Ahlström, 2007 – 10

Anita Helmbring, tf 2010 – 11

Eva Wigeus-Törnquist, 2011 – 17

Dennis Larsson, 2017 –